

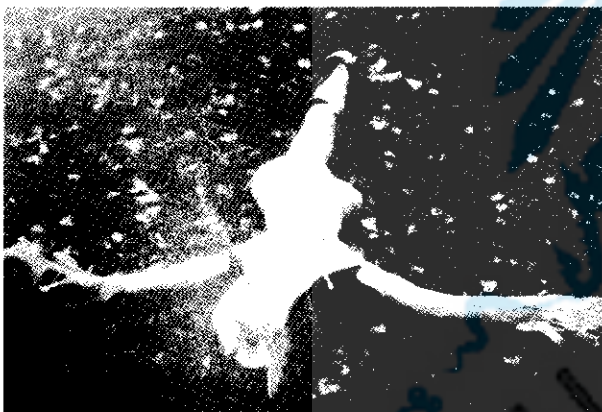
วารสารศิลปกรรมศาสตร์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ฉบับปฐมฤกษ์ 2548

ชีวิตผลงานของ Mary Frank

มณี มีมาก

Mary Frank เกิดวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 1933 ที่ลอนดอน ประเทศอังกฤษในครอบครัวของจิตรกรและกวี ชีวิตในวัยเด็กของเธอเต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลง เธอเติบโตมากับพี่เลี้ยงที่เย็นชาและเข้มงวด กับเหล่าสัตว์สตาฟที่พ่อของเธอเป็นคนทำมากกว่าตุ๊กตาตุ๊กตุ่น หลังจากนั้นเมื่ออายุได้ 6 ขวบก็ย้ายไปอยู่โรงเรียนประจำที่บลูคลินกับแม่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เธอเป็นเด็กโดดเดี่ยว และแม้ว่าเธอจะเป็นเด็กมารยาทดีแต่ก็ได้ป็นหัวโรงเรียนอยู่เสมอ เมื่ออายุได้ 12 ปี พ่อกับแม่แยกทางกันและน้องสาวของเธอตายหลังจากนั้นไม่นานเธอได้เข้าศึกษาด้านศิลปะการเต้นรำและดนตรีที่มีชื่อเสียง ซึ่งความใฝ่ฝันของเธอคือการได้เป็นนักเต้นรำในคณะละครสัตว์ ในปี 1951 ก่อนจบการศึกษาในระดับมัธยมปลาย 1 เดือนเธอได้ตั้งห้องลูกชายคนแรกของเธอ ทันทีที่เรียนจบเธอก็แต่งงานกับโรเบิร์ต แฟรง และในขณะนี้เองเธอมีความสนใจในด้าน

งานศิลปะเริ่มการทำงานแกะไม้ จากนั้นก็เรียนการเขียนรูปกับแม็ก แบล็คแมน ที่ American Art School หยุดแกะไม้ แต่หันหน้ามาสนใจการเขียนภาพอย่างจริงจัง แม้ว่าผลงานของเธอจะไม่ใช่ที่รู้จักและมีชื่อเสียงมากนักแต่เธอก็ยังคงทำงานศิลปะอยู่เสมอ จากนั้นก็เดินทางไปเรื่อยๆ และได้ตั้งรากฐานที่วอชิงตันและยังคงเดินทางไปยังที่ต่างๆอยู่เสมอ หลังจากนั้นก็เดินทางไปลอนดอน และในปี 1954 แมรี่ อายุได้ 21 ปีก็คลอดลูกคนที่สองชื่อ แอนเดรีย ก็หันมาทำงานไม้ชิ้นเล็กๆ และยังคงเดินทางไปย้ายจากเมืองสู่เมืองจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง ปี 1961 ได้แสดงงานครั้งแรกที่ Stephen Radich Gallery ที่นิวยอร์ก ปี 1962 - 1964 ก็ยังคงเดินทางไปย้ายที่อยู่บ่อยๆ

ในปี 1965 - 70 เป็นครูสอนเขียนภาพหลายเส้นที่ New School for Social Research เริ่มทำงานที่นำเอาไม้ผสมกับปูนพลาสเตอร์และทำงานโมโน พรีน และเดินทางไปแม็กซิโก หลังจากนั้นก็แสดงงานปูนพลาสเตอร์กับงานบรอนที่นิวยอร์ก ปี 1969 เริ่มทำงานกระจายรูปทรงและได้หยักร่างกับโรเบิร์ต แฟรง และหลังจากนั้นก็หันมาทำงานเซรามิก ซึ่งเธอกลับรู้สึกได้ว่าดินตอบสนองในการทำงานของเธอได้มากและเริ่มมุ่งทำงานศิลปะจนไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกชายและลูกสาว เธอลองทดลองถูกอยู่กับวัสดุอยู่นานจนเธอสามารถได้ค้นพบความอัศจรรย์ของดินเหนียวที่อ่อนนุ่ม ที่สามารถสัมผัสได้จากปลายนิ้วของเธอได้และ

สามารถตอบสนองจินตนาการได้กว้างไกล เธอกล่าวว่า "มันเป็นวัสดุที่ตอบรับการแสดงออกทางอารมณ์ได้ดีที่สุด" ในปี 1974 ลูกสาวได้เกิดอุบัติเหตุเสียชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับแมรีเป็นอย่างมาก หลังจากที่ได้เลี้ยงลูกมาเพียงลำพัง หลังจากนั้นอีกสิบปีก็ได้เจอกับลิโอ ไทเลอร์ และได้ตัดสินใจใช้ชีวิตและทำงานร่วมกัน หลังจากนั้น ก็เดินทางไปญี่ปุ่นปี 1987แสดงนิทรรศการ Persephone ซึ่งเป็นงานชุดที่มีชื่อเสียงของเธอที่บลูคลิน ซึ่งในชีวิตของเธอมิแต่การเดินทาง และในขณะเดียวกันก็ยังคงทำงานศิลปะอย่างสม่ำเสมอ

ในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงแรกของเธอนั้นผลงานส่วนใหญ่จะเป็นงานประติมากรรม ซึ่งมีทั้งผลงานที่ทำด้วยไม้ ผลงานที่ทำด้วยบรอนและผลงานที่ผสมระหว่างปูนพลาสเตอร์กับไม้ ซึ่งผลงานที่เห็นเป็นการผสมผสาน ระหว่างรูปทรงของคนกับต้นไม้และ

สัตว์ซึ่งเธอมีความเชื่อในความยิ่งใหญ่ในธรรมชาติเป็น การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติของมนุษย์ อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และอารมณ์ความรู้สึกทางเพศรวมถึงความปรารถนาภายใน ซึ่งแสดงออกชัดเจนในผลงานของเธอปี 1970 เริ่มทำงานชุด รูป Female Figuer ที่มีลักษณะงานที่เล่นกับ Space โดยนำเอาเนื้อหาวของความเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นส่วนใหญ่ แสดงออกโดยการทำให้ดินได้ดูเหมือนแผ่นบางเหมือนการกระเพื่อมของคลื่นดินที่เธอสร้างขึ้นด้วยมือเธอเอง ซึ่งนอกจากนี้แล้ว ผลงานแต่ละชิ้นจะให้บริบทรอบข้างมีส่วนร่วมผลต่องาน จะเห็นได้ว่าการจัดวางมักจะมิป่าไม้ธรรมชาติมาร่วมด้วยเสมอ ซึ่งจากการทำงานในชุดนี้เป็นเสมือนการทดลองของวัสดุของเธอที่มุ่งให้วัสดุเป็นสื่อในการแสดงออกที่สามารถลงตัวได้มากเท่าที่จะตอบสนองให้กับเธอได้

ปี 1977 Lover ผลงานในชุดนี้เป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องอารมณ์และความต้องการทางเพศ ซึ่งแมรีคิดว่าเซ็กซ์ จะเป็นจุดหนึ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิง ดังนั้นผลงานจะแสดงออกให้เห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการทำลายรูปทรงของคนแต่แสดง

ให้เห็นถึงแต่บางจุดที่สามารถชี้ชัดให้เห็นถึงรูปทรงที่สามารถแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกให้เห็นถึงความร่าเริงอารมณ์ทางด้านอารมณ์ออกมาได้ชัดเจน ซึ่งในขณะเดียวกันการแสดงออกของงานซึ่งมีลักษณะเป็นสองนัยยะ ขณะที่ยังคงประกอบดูคล้ายภาพพิมพ์โรติกของญี่ปุ่นในขณะเดียวกันกับแตกแยกออกเป็นเสี่ยง ๆ ของรูปทรงที่สร้างขึ้นแต่กลับไม่เห็นถึงความทุกข์ทรมาน หรือก่อให้เกิดความเจ็บปวดแต่อย่างไร แต่กลับแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกให้เห็นถึงความเป็นร่างกาย เนื้อหนังและแสดงท่าทางต่างๆ ได้มากกว่ามีรูปทรงที่ครบทั้งหมดเสียอีก นอกเหนือจาก Lover แล้วยังมีผลงานอีกหลายชิ้นที่นำเสนอเรื่องราวกับอารมณ์ความรู้สึกทางเพศของผู้หญิง ถึงแม้ว่าผลงานของเธอในช่วงหลังจากลูกสาว (แอนเดรีย) ของเธอได้เสียชีวิต จากการได้รับอุบัติเหตุจากเครื่องบิน เธอต้องเผชิญกับ ความปวดร้าวจากการสูญเสียแต่เธอก็ไม่เคยปล่อยให้มันมาทำลายชีวิตในการทำงานศิลปะของเธอ แต่เธอยังคงทำงานต่อไป ซึ่งผลงานที่ปรากฏออกมามีมากมาย แต่อย่างไรก็ตามผลงานที่แสดงออกมายังคงเป็นเรื่องความรู้สึกทางเพศที่แสดงออกถึงความรุนแรงและ ความสูญเสียที่แผ่ออกมาในงาน

ผลงานชุด Opposite and Below เป็นเซรามิกที่แสดงถึงอาการลักษณะการถ่ายทอดความรักให้กันและกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายซึ่งอยู่ในลักษณะเป็นการเสพสมอารมณ์ทางเพศที่ทั้งคู่ ดุจดั่งได้เคลิบเคลิ้มอยู่ในความฝัน ผ่านร่างกายที่แตกแยกให้เห็นถึงผิวหนังที่เปราะบางที่เป็นสิ่งไม่ยั่งยืน แต่จิตวิญญาณภายในกลับแสดงออกถึงความปรารถนาหรือความอยากของจิตได้สำนึกของคน ซึ่งเป็นการนำเอาเรื่องราวที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่เป็นการแสดงที่ให้เห็นถึงความเก็บกดของอารมณ์ทางเพศ ที่ผ่านการแสดงออกถึงความแตกแยกของเนื้อหนังและความไม่สมหวัง และการสูญเสียที่ผ่านออกมาจากการแตกร้าวของเนื้อดิน

จากผลงานชิ้นนี้ของ แมรี ที่ชื่อ Below and Opposite จากเดิมที่มีทั้งผู้ชาย และผู้หญิงแต่ในชิ้นนี้กลับมีเฉพาะผู้หญิงที่มีท่าทางแสดงออกถึงภาวะอารมณ์ที่แสดงความต้องการทางเพศที่กำลังช่วยเหลือตัวเอง อาจเป็นการปลดปล่อยที่แสดงออกถึงความโหยหาความรักที่ไม่ปรารถนา หรือเป็นความพอใจที่ได้ปลดปล่อยด้วยตัวเอง แต่ลักษณะของรูปทรงของผู้หญิงก็ยังคงเปราะบาง ซึ่งมีบางส่วนที่เป็นมีลักษณะของรูปทรงธรรมชาติ ภูเขาและผิวที่บางดุจดั่งใบไม้ มือข้างหนึ่งจับหน้าอกที่ท่าเหมือนจะเคล้าคลึงที่สื่อให้เห็นถึงภาวะความต้องการทางเพศที่ไม่ได้ตอบสนองจากฝ่ายตรงข้ามและจากงานชิ้นนี้แมรีตั้งใจจะทำให้มันตรงกันข้ามกับงานชิ้น opposites and below เธอตั้งใจจะให้ป็นงานที่ตรงกันข้าม ทั้งเนื้อหาและชื่อที่บอกเช่นนั้นแต่ถึงแม้ว่างานชิ้นแรกจะแสดงถึงความสมหวังเป็นการตอบสนองของคนสองคนผิดจากชิ้นหลังแต่อารมณ์ที่แสดงออกในงานที่ยังอบอวนถึงความรู้สึกทางเพศ ที่เธอคิดว่าเป็นความต้องการของมนุษย์ที่เป็นเรื่องธรรมชาติ การสูญเสียการ แยกหักและความไม่สมหวังย่อมเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ว่าจะเป็นการสูญเสียทางกายภาพหรือความสูญเสียทางด้านอารมณ์ แต่ศิลปินยังคงทำงานศิลปะต่อไปเป็นศิลปินที่นำเสนอความสูญเสีย ความไม่สมหวังนำมาแปรเปลี่ยนเป็นงานศิลปะได้อย่างน่าชื่นชมคนหนึ่ง

บรรณานุกรม

ยศ สันติสมบัติ. (2532) **พรอยต์และการพัฒนาการของจิตวิเคราะห์**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ

